

De doop: een zaak van leven en dood...

Preek voor kleine en grote kinderen van God

Wie weet nog wat er tijdens het eerste pinksterfeest gebeurde? De Heilige Geest was de discipelen gekomen! En dat was goed te merken: ze kregen tongen als van vuur op hun hoofden, het geluid van een plotselinge windvlaag klonk en eenvoudige mensen spraken ineens in vreemde talen. Heel veel mensen kwamen een kijkje nemen wat er aan de hand was.

Sommigen dachten dat de discipelen dronken waren, daarom stond Petrus op en hij hield een geweldige toespraak. Daarin legde hij uit wat er aan de hand was. Hij vertelde over de Here Jezus, die door God was gestuurd om de mensen te wijzen op de Vader in de hemel.

Jezus was de Messias, de beloofde Verlosser, de Koning waar ze al eeuwen op hadden gewacht. Maar de mensen wilden niet naar Hem luisteren, ze hebben de Here Jezus zelfs aan het kruis geslagen. Ze herkenden hun Koning niet en vermoordden Hem als een misdadiger. Maar Petrus vertelt enthousiast dat de Here niet dood is gebleven, maar weer levend werd en daarna naar de hemel is gegaan om te zitten aan de rechterhand van zijn Vader. En dan gebeurt er iets bijzonders. Lees maar eens mee in Handelingen 2:36-41:

Dus moet ook het ganse huis Israels zeker weten, dat God Hem en tot Here en tot Christus gemaakt heeft, deze Jezus, die gij gekruisigd hebt. Toen zij dit hoorden, werden zij diep in hun hart getroffen, en zij zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat moeten wij doen, mannen broeders? En Petrus antwoordde hun: Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen. Want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen, die verre zijn, zovelen als de Here, onze God, ertoe roepen zal. En met nog meer andere woorden getuigde hij, en hij vermaande hen, zeggende: Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht. Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen en op die dag werden ongeveer drieduizend zielen toegevoegd.

De mensen die naar Petrus hadden staan luisteren, waren heel erg geschrokken. Nu pas hadden ze in de gaten, wat ze gedaan hadden door de Here Jezus te laten kruisigen. *Wat moeten wij doen*, vragen ze dan ook bijna wanhopig. Gelukkig heeft Petrus de oplossing: Ze moeten zich bekeren en laten dopen. En dan wordt één van de grootste doopdiensten uit de geschiedenis van de kerk gehouden: 3000 mensen bekeren zich en worden gedoopt!

Maar wat is de 'doop' eigenlijk? Ja, iemand die gedoopt wordt gaat helemaal kopje onder in het water, maar waarom is dat? Kijk eens goed naar het woordje DOOP. Je kunt heel makkelijk onthouden wat de doop betekent als je het woord in tweeën knipt: do – op. De doop is DOodgaan en weer OPstaan.

Niet écht doodgaan natuurlijk! Het zou toch niet best zijn, dat degene die gedoopt wordt niet levend uit het water tevoorschijn komt! De doop is een symbool, een teken. Je zou kunnen zeggen: de doop is een plaatje bij de bijbel, zodat je het beter snapt. Vandaag gaan we eens proberen te begrijpen, wat er wordt bedoeld met 'de doop is doodgaan en weer opstaan.'

Dat het zo is, staat heel duidelijk in de brief aan de Romeinen. Lees maar weer mee: *... weet gij niet, dat wij allen, die in Christus Jezus gedoopt zijn, in zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen.* (Rom. 6:3-4)

We zullen deze tekst eens beter gaan bekijken, in twee stappen:

1. Dopen is doodgaan,
2. Dopen is opstaan, weer levend worden, opnieuw geboren worden.

1. Dopen is doodgaan, dopen is een soort begrafenis, zegt Paulus. Hoe zit dat dan? Als je niet echt dood gaat, wat wordt er dan mee bedoeld?

Om dat te begrijpen, wil ik weer naar het verhaal uit Handelingen 2 kijken. Tegen wie staat Petrus daar te praten? Tegen joodse mensen. Dat waren gelovige mensen, die wisten wie de Here God is. Maar tegelijk waren het ook mensen, die schuldig waren aan de dood van de Here Jezus. Petrus zegt tegen deze joden, dat ze zich moeten bekeren. Wat is dat eigenlijk? Bekereren is omkeren of terugkeren. En dan bedoelt Petrus, dat ze terug moeten keren naar wat de Here graag wil. Ze moeten weer gaan luisteren naar God. Want zelfs mensen die in God geloven, luisteren heel vaak niet naar Hem. Eigenlijk gaan we toch liever ons eigen gang? *"Ik mag zelf toch wel bepalen wat ik goed vind en niet? Dat maak ik zelf wel uit."* Zulke uitspraken hoor je heel vaak.

Mensen hebben het altijd moeilijk gevonden om gehoorzaam te zijn. Dat zag je al bij de eerste mensen, Adam en Eva. Ze wisten best wat God graag wilde, maar ze deden het niet. En vanaf dat moment was er een soort afstand gekomen tussen God en de mensen. Adam verstopte zich voor God en durfde niet eens uit de bosjes tevoorschijn te komen toen God hem riep. Zonde maakt dus meer kapot dan je lief is... Dat is eigenlijk het ergste: als je iets doet waar de Here God verdrietig van wordt, dan voelt het niet meer fijn. Herken je dat? Dat je door je eigen schuld een soort kloof hebt gemaakt tussen jou en anderen? Bijvoorbeeld toen je een beetje geld of wat snoep gepakt had van je moeder? Dan was het vast minder prettig om je moeder onder ogen te komen. Of heb je wel eens heel gemeen gedaan tegen een vriendje of vriendinnetje? Wat vervelend kan het dan zijn om elkaar ineens tegen te komen, terwijl het nog niet uitgesproken is.

Hoe komt dat toch, die grote afstand tussen God en ons? Waarom kunnen we niet gewoon met Hem omgaan, zoals Adam dat in het begin deed – voordat hij ongehoorzaam werd? Ik zal dat proberen uit te leggen.

Houd jij veel van dieren? De meeste kinderen houden heel veel van dieren. Maar je hoort wel eens van mensen die dieren mishandelen; die paarden verwonden met messen of die dieren van een kinderboerderij doodmaken. En er zijn ook heel veel kinderen die het leuk vinden om kleine dieren te treiteren. Dan gooien ze stenen naar eenden of zelfs vuurwerk! En soms hoor je verhalen over dierenmishandeling, die ik maar liever niet navertel... Zou jij bevriend kunnen zijn met zo'n dierenbeul? Ik denk dat je liever niets met zo iemand te maken wilt hebben. Jij houdt van dieren en dus is een dierenbeul bij jou niet welkom.

Zo is het tussen God en ons eigenlijk ook. God houdt van de wereld (*Joh. 3:16*), maar Hij kan er niet tegen dat mensen alles kapot maken. De natuur is vervuild, volken voeren oorlog, er zijn veel dieven en inbrekers, sommige ouders zorgen slecht voor hun kinderen, kinderen kunnen heel brutaal zijn, in veel klassen wordt gepest, we liegen tegen elkaar... Nee, het is er niet gezelliger en beter op geworden. Terwijl God alles zo goed had geschapen, hebben wij mensen er iets heel anders van gemaakt. Nu begrijp je denk ik wel, dat God daar niets mee te maken wil hebben. De wereld is zo donker geworden door alle slechtheid. Daar kan Hij niet tegen, want Hij is volmaakt goed. In Gods huis is geen plaats voor zonde. Daarom kunnen de mensen niet meer in de hemel komen. Eigenlijk moeten we voor altijd zonder Hem verder. Hoe zou dat aflopen, denk je? Kunnen we dat? Nee! Zonder God is er geen goedheid, liefde en leven, alleen maar eeuwige dood. Zondige mensen verdienen niets anders dan de doodstraf (*Gen. 3:3, Rom. 6:23*). Maar dat kan God ook niet aanzien. Hij houdt van de wereld, al is die nog zo verpest.

Daarom heeft Hij een bijzonder reddingsplan bedacht, een plan dat Nieuw Leven zou geven aan iedereen die de doodstraf had verdiend. Maar hoe kun je de doodstraf krijgen en daardoor een nieuw leven krijgen? Een moordenaar die in Amerika op de elektrische stoel terecht komt, kan echt niet als een onschuldig mens verder leven, nadat hij zijn straf heeft ondergaan. Want dood is dood! Als ik zou willen sterven als straf voor mijn zonden, kan ik nog steeds niet bij God komen, want dan was ik dood. Hoe kan ik dan weer levend worden... Er is maar één oplossing: iemand die sterker is dan de dood moet de straf ondergaan. Er is maar Eén Iemand sterker dan de dood: God zelf! Daarom werd Hij een mens zoals wij, dat is de Here Jezus. Die is voor ons gestorven, terwijl Hij absoluut onschuldig was. Maar Hij bleef niet dood, Hij is weer levend geworden! Dat is pas goed nieuws! De straf is betaald en God zet de deur van Zijn huis wagenwijd open, ook al heb je dat niet verdiend. Dat is een cadeau van de Here Jezus.

Als je dan ineens begrijpt wat Jezus ook voor jou gedaan heeft, wil je voortaan anders gaan leven. Dan wil je geen slechte dingen meer doen, maar worden zoals Hij. Je wilt zo graag anders zijn dan je eigenlijk bent. Dat slechte, zondige, ongehoorzame in jou moet dood: niet meer liegen, niet meer schelden, niet meer stiekem doen, niet meer vechten, niet meer... ga zo maar even door. Kijk, daar heb je het! Dat is bekeren, dat is het doodgaan waar Petrus en Paulus het over hebben. Dat kost best wel moeite en het is niet altijd leuk. Maar je wilt heel graag weer leven samen met de Here God, zoals Adam en Eva in het paradijs. Eigenlijk wil je zo zijn als de Here Jezus is, je met Hem vereenzelvigen.

Maar hoe moet dat? Je hebt vast wel eens gemerkt, dat je steeds weer dezelfde fouten maakt en dezelfde zonden doet. Je doet nóg zo je best, maar het lukt gewoon niet. 't Is net als met duimzuigen of nagelbijten, als je daar eenmaal aan begint, kom je er maar moeilijk van af, ook al wil je dat wel graag. Je kunt allerlei vieze smaakjes op je duim of nagels smeren, maar de meeste kinderen likken dat er eerst af en gaan dan gewoon weer door met duimen of nagels bijten. Dat helpt dus niet echt. Wat is een betere oplossing? Misschien moet je iets gaan doen waar je twee handen bij nodig hebt, dan kom je minder gauw in de verleiding. Ga bijvoorbeeld knutselen of een computerspelletje spelen, dan zul je minder gauw in de fout gaan.

Zo werkt dat ook bij het vechten tegen verkeerde dingen. Je kunt heel erg gaan proberen om niet meer te gaan vechten als je boos bent, maar je zult toch steeds weer gaan vechten ben ik bang. Loop dan in plaats daarvan eens gewoon weg om met iemand anders te gaan spelen. Dan word je vanzelf rustiger en kun je het wat later misschien wel uitpraten.

Je kunt heel erg je best doen om niet mee te doen dat ene meisje te pesten. Maar ja, ze reageert ook altijd wel heel stom, en voor je het weet sta je weer mee te schelden met je vriendinnen. Dat gaat haast vanzelf! Maar waarom ga je niet eens een keer gewoon met dat meisje praten? Misschien reageert ze wel zo stom, omdat ze geen vriendinnen heeft. Je zult merken dat je haar beter gaat begrijpen, maar ook dat je de volgende keer niet meer zo gemakkelijk meedoet met pesten. Misschien kom je wel voor haar op!

Eigenlijk kun je de zonde dus beter overwinnen door goed te doen dan door er tegen te vechten. (*Rom. 12:21*) En dat bedoelt Paulus ook met '*opstaan uit de dood*' en '*wandelen in een nieuw of vernieuwd leven*'. Dat is de tweede betekenis van dopen.

2. Dopen is opstaan, weer levend worden, opnieuw geboren worden. Ook dit is weer een plaatje bij wat de Bijbel daarover vertelt. Als je bij de doop helemaal kopje onder bent, kun je niet ademen, je bent als het ware dood. Maar daar blijft het niet bij, je komt ook weer boven en je hapt weer naar adem. Het leven gaat door, maar het is nieuw geworden. Je wilt je niet meer bezighouden met zonde en slechte dingen, maar je wilt God met alles wat je doet een plezier doen. Dáár ga je je aandacht op richten. Dat is een heel andere manier van leven, je bent als het ware opnieuw geboren. Je laat het oude leven achter je en gaat groeien. Groeien in het doen van goede dingen.

Je kunt dat best vergelijken met een 'echte' geboorte van een baby'tje. Vóóordat een baby geboren wordt, bestaat hij toch al? Hij leeft in de buik van zijn moeder, heel klein begonnen en steeds groter wordend. Zou zo'n baby'tje volwassen kunnen worden in de buik van zijn moeder? Nee, natuurlijk niet. Om volwassen te worden, moet die baby eruit. Dan laat hij het oude leven in de moederbuik achter zich. Dan pas kan hij verder groeien. De baby kan dat trouwens niet alleen. Hij heeft toch verzorging nodig? Hij moet toch met alles geholpen worden?

Zo is het ook met een gelovige, die het oude achter zich wil laten om te groeien voor God. Die kan dat ook niet alleen. God weet dat en Hij wil ons verzorgen en helpen met alles. Dat doet Hij door de Heilige Geest. Petrus zegt dat ook tegen de mensen die naar hem luisteren: *Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen. Want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen, die verre zijn, zovelen als de Here, onze God, ertoe roepen zal.* Als je je bekeert krijg je de Heilige Geest. Dat geldt voor de luisteraars van Petrus, maar ook voor ons, die verre zijn. Als je maar luistert naar het roepen van de Here, onze God. Hij houdt van jou en verlangt ernaar dat je voor altijd bij Hem woont. Hij roept en heeft er alles voor over, zelfs zijn eigen Zoon. Alles heeft Hij eraan gedaan om de weg naar de hemel weer open te maken. En dan stuurt Hij ook nog Zijn Geest, die in je wil wonen. Dat vind ik toch zó mooi! God wil graag dat we altijd bij Hem zijn en daarom wil Hij nu al bij ons zijn. Maar dan moet je je oren niet dichtdoen. Heb jij wel eens van die stemmetjes in je hoofd: "Doe het toch, joh, wat kan jou dat schelen?" "Nee, niet doen, dat kun je niet maken, dat is niet eerlijk!" Naar welk stemmetje luister je?

De Heilige Geest wil je helpen om te groeien, om goede dingen te doen. Hij wil in je hart wonen. De Heilige Geest leeft eeuwig en zal je nooit in de steek laten. Nooit? Nee, zelfs als je doodgaat niet. Want als je in de Here Jezus gelooft, heb je eeuwig leven! De Here Jezus zegt dat overduidelijk in Johannes 6:47: *Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie gelooft, heeft eeuwig leven.* En Hij zegt ook hoe Hij dat doet: *...en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.* (Joh. 6:54) Ook dat vind je terug in het plaatje van de doop: je staat weer op, je krijgt een nieuw leven. Zeker weten? Ja, *voorwaar, voorwaar* betekent: let goed op, wat Ik nu ga zeggen is zeker waar en heel belangrijk. De Here Jezus zelf is je garantiebewijs. Hij ging dood, maar stond ook op. Hij ging naar zijn Vader in de hemel en stuurde de Heilige Geest. Die woont in je en Hij is je tweede garantiebewijs: als de onsterfelijke God in je woont en je nooit in de steek laat, mag je zeker weten dat jij ook onsterfelijk bent en eeuwig zult leven. En dat allemaal omdat God zoveel van ons houdt! *Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon gegeven heeft, opdat iedereen die in hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft.* (Johannes 3:16 GNB)

We gaan samenvatten wat we geleerd hebben.

Dopen is doodgaan en weer opstaan; delen in wat Jezus heeft gedaan. Hij ging dood voor óns en stond ook weer op voor óns. Als ik dat geloof, wil ik graag voor Hém leven en worden zoals Hij is. Ik wil één zijn met Hem en de zonden wegdoen door juist goede dingen te gaan doen.

Daar wil de Here me bij helpen, omdat ik dat niet alleen kan. De Heilige Geest woont daarom in mij. God is dus altijd bij mij, zelfs als ik dood ga. Dan mag ik naar de hemel, waar de Here Jezus nu al is. Ik heb nu al eeuwig leven!

Dank U wel, Here Jezus, dat U voor mij bent doodgegaan, maar ook weer opstond. U bent de garantie dat ik ook mag opstaan uit de dood. Dank U wel, Heilige Geest, dat U in mij wilt wonen. Wilt U mij helpen om een nieuw leven te beginnen en te groeien? U bent gelukkig de garantie, dat God altijd bij me is, voor eeuwig.

Amen

10 november 2001